

Den 4. september 2023
MIM 86-23

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelser af chromtrioxid til dekorativ overfladebehandling af plastikdele i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelser af stoffet chromtrioxid til overfladebehandling af plastikdele i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til virksomhederne Hapoc GmbH og SRG Global fra Tyskland og Spanien henholdsvis. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil udgangen af 2028. Forslagene blev drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 27. april og ventes til efterfølgende afstemning i skriftlig procedure. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold vurderes at leve op til de danske arbejdsmiljøkrav. I de konkrete sager drejer det sig om dekorative anvendelser af stoffet, hvor der allerede er egnede alternativer tilgængelige i EU. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod en vedtagelse af forslagene.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelser af chromtrioxid til dekorativ overfladebehandling af plastikdele til biler.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ

udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene blev drøftet på møde i REACH-komitéen d. 27. april og ventes til efterfølgende afstemning i skriftlig procedure.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakt vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra virksomhederne Hapoc GmbH og SRG Global fra Tyskland og Spanien, henholdsvis, om fortsat anvendelse af op til 75 tons om året af chromtrioxid:

1. Til ætsning af plastikdele, som forberedende trin i funktionel forkromning med dekorativ karakter.
2. Til anvendelse til funktionel forkromning af plastikdele med dekorativ karakter til bilindustrien og sanitære produkter.

Hapoc og SRG fremsendte den 17. marts 2016 og den 13. august 2020 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 30. november 2018 og den 26. august 2021 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse. RAC anbefalede desuden, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer for begge ansøgere samt måleprogrammer for udledning til miljøet for SRG.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. SEAC finder ansøgers substitutionsplaner troværdige. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet at fristen for fornyet vurdering sættes til 2029 for Hapoc for begge anvendelser, mens udvalget anbefalede en frist for SRG ved udgangen af 2032 for anvendelse 1 og udgangen 2027 for anvendelse 1.

Kommissionen bemærker, at alternativer til chromtrioxid til de pågældende anvendelser er kommercielt tilgængelige i EU og sandsynligvis bliver teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne i fremtiden. Kommissionen anerkender, at der er information fra lignende ansøgninger om dekorativ forkromning, der indikerer, at ansøgerne burde være i stand til substituere hurtigere. Kommissionen anbefaler på den baggrund, at de relevante frister for fornyet vurdering forkortes til udgangen af 2028 under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Kommissionen anbefaler fortsat en frist ved udgangen af 2027 for SRG for anvendelse 1. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne gennemfører måleprogrammer for arbejdstagerernes udsættelse samt SRG gennemfører måleprogrammer for udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet høringssvar fra Fagbevægelsens Hovedorganisation, der støtter regeringens indstilling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslagene i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakterne tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de anvendte risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold for arbejdstagere er svarende til de danske arbejdsmiljøkrav. Det vurderes endvidere, der bør tages højde for konklusionen om, at der er kommercielt tilgængelige alternativer for disse anvendelser i EU, og at der ikke gives godkendelse til dekorative anvendelser, hvor den primære funktion er at opnå en blank overflade, som f.eks. pyntelister og emblemer. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod en vedtagelse af forslagene.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.